

Monumentnummer*: 512813

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 20 juli 1999
Kadaster deel/nr 82772/163

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*					
Hoensbroek	Heerlen	Limburg					
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Akerstraat-Noord	310			6431 HW	Hoensbroek		
Akerstraat-Noord	312			6431 HW	Hoensbroek		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Hoensbroek	D				4019		
Hoensbroek	D				4018		

Omschrijving**

Inleiding

MOLENAARSWONING en GRAANMAALDERIJ gebouwd omstreeks 1890. De toegepaste bouwstijl is traditionalistisch. Aan de achtergevel van de maalderij een aanbouw uit omstreeks 1920 bedoeld voor de opslag van granen. De maalderij is in bedrijf geweest van 1910 tot 1978 en heeft qua interieur en exterieur nauwelijks veranderingen ondergaan.

Omschrijving

Molenaarswoning en graanmaalderij. Het pand telt twee bouwlagen en wordt afgedekt met een mansardedak met plat gedekt met Tuiles du Nord. Vier dakkapellen. Dakgoot op houten consoles. Gecementeerde plint; optrek in baksteen; metselwerk in kruisverband. Segmentboogvormige vensters, deuren en poorten. Vensters graanmaalderij met kleine roedeverdeling. Woonhuisvensters met bovenlicht met roedeverdeling. Hardstenen dorpels, aanzet- en sluitstenen.

MOLENAARSWONING, huisnummer 310: symmetrische indeling FRONTGEVEL. Hoeklisenen. Rechthoekige houten deur met segmentboogvormig bovenlicht met kleine roedeverdeling. Aan weerszijden van de deur drie hoge vensters waarvan het middelste

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

met dubbele breedte. Vensterdorpels op kleine decoratieve consoles. Aan de bovenzijde van de vensters en deur segmentbogen in licht-rode baksteen. In de tweede bouwlaag drie vensters met bovenlichten met kleine roedeverdeling. Dorpelstenen op kleine consoles. Geboogde strek in licht-rode baksteen. Middendeel frontgevel uitlopend in een topgevelachtig geveldeel met aan weerszijden lisene-achtig metselwerk rustend op een hardstenen console en verbonden door een bakstenen boog in lichtrode baksteen. In het midden van deze boog een kleine uitgemetselde liseen. Bloktandmetselwerk onder de dakrand. Twee rondboogvormige dakkapellen.

ACHTERGEVEL met twee bouwlagen en souterrainverdieping. Souterrain met deur met aan de linkerkant een venster met roedeverdeling. In de eerste bouwlaag een veranda met dak van omstreeks 1980. In de tweede bouwlaag een venster met segmentboogvormig bovenlicht. In het achtergeveldakvlak een dakkapel. Aan het linkerdeel ACHTERGEVEL een uitbouw in twee bouwlagen met een plat dak. Aan deze uitbouw een aanbouw in een bouwlaag met plat dak.

INTERIEURINDELING grotendeels in tact. Beschermenswaardig is het trappenhuis met trap met houten hoofdbaluster, leuning en spijlen en doorlopend tot de zolderverdieping. Boven het trappenhuis een rechthoekig glas-in-lood dakvenster. In het trappenhuis een garderobe-nis met segmentboog op twee consoles.

Voormalige GRAANMAALDERIJ, huisnummer 312.

Asymmetrische indeling FRONTGEVEL. In de plint drie kleine keldervensters. Aan bovenzijde plint een horizontale band hardsteen. In linkerdeel frontgevel in eerste bouwlaag een grote houten segmentboogvormige poort. In het rechtergeveldeel een segmentboogvormige dubbele deur met aan weerszijden een segmentboogvormig venster. Tussen de eerste en tweede bouwlaag een rechthoekige horizontale gestucte band met de naamaanduiding. In de tweede bouwlaag vijf segmentboogvormige vensters. Middendeel frontgevel uitlopend in een topgevelachtig geveldeel met aan weerszijden lisene-achtig metselwerk rustend op een hardstenen console en verbonden door een bakstenen boog in lichtrode baksteen. In het midden van deze boog een kleine uitgemetselde liseen. Bloktandmetselwerk onder de dakrand. Twee rondboogvormige dakkapellen. Vensters, deur en poort met geboogde strek in lichtrode baksteen en hardstenen aanzet- en sluitstenen. Aan de ACHTERGEVEL een aanbouw in drie bouwlagen onder een plat dak. In de achtergevel van de aanbouw in elke bouwlaag een reeks kleine rechthoekige vensters. In de linkerzijgevel van de aanbouw in de eerste bouwlaag een deur en drie vensters, en in de tweede en derde bouwlaag een horizontale reeks kleine vensters.

Van het INTERIEUR is onder meer het volgende van belang. Het interieur bevindt zich in een vrijwel authentieke staat met diverse opslagzolders en houten trappen.

In de maalderij staan twee met de assen gekoppelde maalstoelen van de firma (voorheen) Koppen en Frings te Maastricht. Daarop liggen nog de originele maalstenen met een middellijn van 1.40 meter, die eveneens door deze firma werden geleverd. De dubbele maalstoel betreft een combinatie die in Limburg en Noord-Brabant niet meer voor komt. Ook elders in Nederland niet meer, mag worden aangenomen. Zeldzaam zijn ook de twee koppels oorspronkelijke maalstenen. De aandrijving vond plaats door middel van een elektromotor en een riem, waarvan de grote schijf zich nog op de maalstoelas bevindt. De voet waarop de elektromotor heeft gestaan is nog aanwezig. In de maalderij zijn aanwezig een zware zakkenhijsinrichting (luiwerk), een zakkenreparatiemachine en losse houten delen van de transportinrichting voor graan en meel, zoals kokers en kasten, en een korte machine-aandrijf-as gehangen onder de zolderbalken.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

De voormalge graanmaalderij met molenaarswoning bezit cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een technische en typologische ontwikkeling. Het object is een monument van de geschiedenis van bedrijf en techniek, uitgerust met oorspronkelijke machines en toebehoren waardoor duidelijk inzicht in deze historische bedrijfstak wordt verkregen. Architectuurhistorische waarden ontleent het pand aan het bijzondere belang voor de bovenregionale geschiedenis van de architectuur, de ornamentiek en de bijzondere samenhang tussen exterieur en delen van het interieur. Graanmaalderij met molenaarswoning zijn tenslotte van algemeen belang wegens de architectonische gaafheid van het exterieur en delen van het interieur; de architectuurhistorische, typologische en functionele zeldzaamheid, dit laatste ook voor de historische twee-eenheid van wonen en werken.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Industrie

Bedrijfs-, fabriekswoning

Functie

Maalderij

Molenaarswoning(K)